

Zatímco onemocnění zubní dřeně a periodontia, která představují většinu odontogenních infekcí, jsou vyvolána především endogenní bakteriální mikroflórou dutiny ústní, neodontogenní infekce v téže anatomické krajině mají různé původce v závislosti na povaze a lokalizaci onemocnění. Uvážené podávání antibiotik má význam v prevenci vývoje rezistentních kmenů a dalších vedlejších účinků léků.

Cíl studie: Zjistit (i) prevalenci výskytu bakteriálních druhů v dutině ústní u souboru pacientů s bakteriálními infekcemi léčených na Stomatologické klinice LFUK a FN v Hradci Králové (1996 - 2007), (ii) vztah k věku a pohlaví, (iii) specifické vztahy jednotlivých druhů, (iv) profil rezistence bakterií izolovaných z odontogenních a neodontogenních infekčních lézí.

Materiál a metodika: Retrospektivní hodnocení nálezů laboratorního a klinického vyšetření pacientů, získaných z elektronické databáze Oddělení klinické mikrobiologie LFUK a FN v Hradci Králové v letech 1996 - 2007.

Výsledky: Bakteriální odontogenní či neodontogenní infekce dutiny ústní byla hodnocena u 678 jedinců, z nichž 350 tvořili muži (51,5 %) a 328 ženy (48,2 %). Bakteriální izoláty z dutiny ústní obsahovaly 48 bakteriálních druhů s převahou fakultativních anaerobů 78,5 % (n = 1263) a obligatorních anaerobů 21,5 % (n = 346). Mezi fakultativně anaerobními mikroorganismy dominovali *Haemophilus influenzae* 19,9 % (n = 320). Obligatorně anaerobní mikroorganismy byly vysoce citlivé na většinu antibiotik včetně penicilinů. Pouze některé z nich byly rezistentní na gentamicin a tetracyklin. Více než 95 % orálních streptokoků bylo citlivých na β-laktamová antibiotika. Mnohem menší citlivost jsme zaznamenali na erythromycin, tetracyklinová antibiotika a kotrimoxazol. Koaguláza-negativní stafylokoky a *Staphylococcus aureus* vykazovaly rovněž nejvyšší citlivost na β-laktamová antibiotika. Enterobaktérie byly nejcitlivější na piperacilin/tazobactam a cefalosporiny 3. a 4. generace. Velmi rezistentní byly na ampicilin. *Haemophilus influenzae* byl citlivý na řadu β-laktamových antibiotik a cefalosporiny 2. generace.

Závěr: V hodnoceném souboru bakteriálních lyzátů z dutiny ústní dominovaly fakultativně anaerobní mikroorganismy. Mikrobiální nálezy byly u mužů a žen obdobné. Celkový počet bakteriálních druhů se zvyšoval v závislosti na délce studie. Výsledky této studie potvrdily, že β-laktamová antibiotika, zejména peniciliny a cefalosporiny, jsou stále lékem první volby v léčbě orofaciálních infekcí.